

**Fișa de evaluare a rezultatelor științifice
privind implementarea proiectului:**

Cifrul 17.00419.06.03F.

Titlul proiectului Deportările din RSS Moldovenească între istorie și memorie:

biografii individuale și colective, valorificări istoriografice

Directorul proiectului dr. hab. Constantin MANOLACHE

1	Noutatea și valoarea rezultatelor științifice, demonstrate prin lucrări originale publicate în reviste de specialitate, referate la conferințe, patente, brevete de invenție, certificate de autor etc.			
	foarte înaltă	Înaltă V	modestă □	insuficientă □
<p>Aprecieri narativă a noutății și valorii rezultatelor științifice (opțional)</p> <p>Scopul și obiectivele propuse au fost îndeplinite. În cadrul proiectului au fost încadrate 14 persoane, care și-au adus contribuția la dezvoltarea și promovarea rezultatelor științifice. Având în vedere scopul și obiectivele propuse, dar și actualitatea cercetării, subliniem noutatea științifică și originalitatea rezultatelor științifice obținute pe durata desfășurării proiectului. Rezultatele cercetărilor au fost raliat scopului principal ce consta în determinarea rolului pe care îl are memoria istorică traumatizată (sursa istorică primară) și literatura de specialitate la subiectul în cauză (produsul istoriografic) în reconstituirea unui segment istoric important în istoria spațiului actual al Republicii Moldova. O noutate ar fi valorificarea dimensiunii feminine a deportărilor, studierea aspectelor etnice ale deportării, alte aspect, de unde rezidă caracterul interdisciplinar al cercetării. Subliniem ponderea bibliografiei, întrucât prin elaborarea acesteia s-a urmărit o acțiune cu triplă semnificație: științifică, educațională și socioemotivă.</p> <p>În cadrul proiectului s-a elaborat ghidul tematic pentru interviul semi-structurat pentru persoanele care au fost deportate; colectate 47 de studii de caz cu mărturii de istorie orală la tema proiectului, în regiunea de sud a Republicii Moldova; elaborată și editată bibliografia tematică; elaborate și pregătite pentru editare 2 volume ce integrează materialul colectat pe teren de la persoanele deportate pentru colecția <i>Arhivele memoriei</i>; elaborate și publicate 22 de articole, rapoarte la conferințe la tematica proiectului, rezultatele cercetărilor valorificate într-o emisiune radio. Au fost realizate 22 de mobilități ale membrilor echipei, toate în teritoriul Republicii Moldova. Este necesară motivarea participării tinerilor, creșterea numărului de publicații și participări la conferințe pentru unii membri ai echipei;</p>				
2	Aplicarea practică a rezultatelor			
	Rezultatele obținute vor avea aplicabilitate pe viitor, în diferite proiecte de cercetare, teze de doctorat și de master, activități didactice și educaționale etc.	DA	NU	
	Tehnologii și materiale noi, mostre elaborate, noi soiuri de plante și specii de animale, modele de utilitate, obiecte de artă, produse cu drept de proprietate intelectuală etc.	V		
	<p>Aprecieri narativă (opțional)</p> <p>În cadrul proiectului desfășurat în programul de stat realizat sub conducerea profesorului A. Petrencu, rezultatele cercetărilor și-au găsit reflectare în culegeri de articole, articole științifice publicate în reviste din țară și din străinătate, comunicări în cadrul conferințelor naționale și internaționale. Rezultatele cercetărilor sunt distribuite la bibliotecile principale din țară, în calitate de schimb interbibliotecar cu bibliotecile din Republica Moldova și din străinătate, în cadrul unor manifestări științifice organizate în parteneriat cu alte instituții. cei 14 membri ai echipei au identificat 47 de biografii necunoscute a persoanelor deportate, care au fost astfel introduse în circuitul științific.</p>			
Utilizarea rezultatelor (implementarea actuală)			V	

	Utilizarea rezultatelor (perspective de implementare)	V	
	<p>Aprecierea narativă (opțional) Cercetările în cadrul proiectului programului de stat au fost realizate de o echipă de 14 persoane. Rezultatele obținute pot fi pe larg utilizate în scop didactic, în timpul cursurilor predate la facultățile de profil. Rezultatele obținute pot avea aplicabilitate și în scop educațional prin aducerea la cunoștință generațiilor care vin, care nu cunosc aceste crime, spre o apreciere obiectivă. Ar fi necesară o mai mare vizibilitate a rezultatelor obținute, participări la emisiuni radio, TV, manifestări științifice pentru diseminarea rezultatelor obținute. Beneficiari ai rezultatelor cercetărilor obținute în cadrul proiectului sunt instituțiile de învățământ de diferite nivele, muzeele, societatea civilă, autoritățile publice locale și centrale, ministerele etc. Rezultatele obținute posedă atât valoare teoretică cât și practică, deschizând orizonturi noi și perspective de continuare a cercetărilor atât în țară cât și peste hotare.</p>		
3	Participarea tinerilor în procesul de cercetare (teze susținute sau pregătite în timpul realizării proiectului (licență/masterat/doctorat))		
	Suficient V	Insuficient □	
	Pe baza materialelor elaborate pe parcursul cercetării, studenta Mihaela Ciobanu de la Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova va susține teza de licență „Viața cotidiană a deportaților din RSS Moldovenească (1941, 1949). Studiu de caz: satul Olănești” (conducător științific: dr. Ion Valer Xenofontov)		
4	Participarea în programe internaționale		
	Propuneri de proiecte	DA	NU
	Propuneri elaborate / granturi câștigate în cadrul Programului Orizont		V
	Propuneri elaborate / granturi câștigate în cadrul programelor bilaterale		V
	Propuneri elaborate / granturi câștigate în cadrul altor programe regionale sau internaționale		V
	Noi colaborări internaționale inițiate în decursul realizării proiectului		V
	Comentarii (opțional)		
5	Managementul implementării proiectului		
	pe durata desfășurării proiectului s-a dat dovadă de un management eficient	DA	NU
	Atingerea rezultatelor scontate (în raport cu obiectivele propuse)	V	
	<p>Comentarii (opțional) Scopul propus al proiectului și obiectivele identificate au fost îndeplinite cu succes. O serie de rezultate obținute au fost valorificate editorial în culegerile de articole și memorii, articole publicate în științifice. Rezultatele cercetărilor pot fi folosite pentru continuarea cercetărilor, identificarea unor noi parteneri, creșterea vizibilității proiectului, realizarea unor măsuri necesare pentru completarea colecțiilor muzeale a crimelor comunismului. Informațiile obținute pot sta la baza unor teze de master, doctorat, studii de sinteză.</p>		
	Devierile de la sarcinile propuse înregistrate în decursul executării proiectului		V
	Comentarii (opțional)		

	<p>Examinarea raportului permite să constatăm că nu au fost înregistrate devieri de la scopul principal și obiectivele de referință propuse pe perioada desfășurării proiectului.</p> <p>Totodată, constatăm unele dificultăți în realizarea proiectului cum ar fi lipsa suportului financiar pentru organizarea activităților, capitol care nu este prevăzut în cadrul cheltuielilor.</p>		
6	Infrastructura și echipament de cercetare utilizat pentru realizarea proiectului		
	infrastructura în linii mari corespunde cerințelor	DA	NU
	Utilizarea echipamentului științific performant la realizarea proiectului	V	
	<p>Comentarii (opțional) În vederea realizării activităților ce țin de diseminarea informației privind tematica proiectului, au fost utilizate sălile, 2 calculatoare și o imprimantă a Centrului de Cercetări Enciclopedice.</p>		
7	Concluzii, observațiile, recomandări generale		
	<p>Raport acceptat V</p>	<p>Raport acceptat condiționat ☐</p>	<p>Raport respins ☐</p>
	<p>Aprecierea narativă (până la 100 cuvinte)</p> <p>Examinarea raportului proiectului din cadrul Programului de stat permite să concluzionăm că scopul principal și obiectivele trasate au fost îndeplinit la un nivel înalt. S-a realizat o cercetare și valorificare istorică a memoriei victimelor regimului totalitar-comunist în localitățile din sudul Republicii Moldova. Cercetările de teren au sporit gradul de implicare a comunităților în procesul de recuperare și valorificare a memoriei victimelor regimului totalitar-comunist. Rezultatele cercetărilor vor fi utile sub aspect didactic, educațional, la nivelul autorităților centrale. Menționăm asemenea aspecte cum ar fi identificarea unor biografii necunoscute.</p> <p>Raportul se propune a fi acceptat cu calificativul „înalt” având în vedere rezultatele cercetărilor științifice obținute și deschiderea de perspective noi pentru continuarea cercetărilor. Rezultatele cercetărilor obținute pentru sudul Republicii Moldova, conjugate cu cele obținute pentru centrul și nordul țării, vor contribui substanțial la elaborarea unui tablou de ansamblu privind deportările. Tematică pusă în discuție nu a aparținut doar mediului științific, ci se repertoriază și la spațiul publicistic. Mass-media a avut un rol de mediere între victimele deportărilor și societate, mediu instituțional public. Povestea celor deportați a fost transmisă în spațiul public și a oferit o imagine directă.</p> <p>Cercetările realizate constituie o platformă de transmitere a unor memorii ale martorilor direcți la evenimentele tumultuoase desfășurate în RSS Moldovenească, și anume ale deportărilor realizate de autoritățile sovietice în anii 1941 și 1949.</p>		